

Ultima noapte de dragoste intaia noapte de razboi - Rezumat

Romanul "Ultima noapte de dragoste intaia noapte de razboi" e scris la persoana I. Asa se face ca vocea autorului insusi se amesteca adesea ca a lui Stefan Gheorghidiu pana la confundarea acestora (mai ales de catre cititorul mai putin avizat). Cele doua parti ale romanului transcriu insa doua experiente, pana la un punct, distincte. Prima, in spusele lui Camil Petrescu, pare o fictiune. Faptele sunt inventate si proiectate simplu in amintire, ca si cum ar fi vorba de ceva petrecut aieva si acum, in momentul povestirii, doar actualizat prin remorcare si analiza. Purificarea fenomenologica (idearea) a faptelor se face bine inteles cu dificultate si autorul da mare amploare comentariului aseistic, pentru a exprima chiar si elementul psihic brut din traire constienta, in relitatea a spiritului de conform teoriei autenticitatii. De fapt suferinta si geloziiile eroului apar ca provocate de exces de luciditate. Stefan Gheorghidiu este propria lui victima, sustine un personaj feminin al cartii. A doua experienta este "empiric" reala, romancierul folosind propriul sau jurnal de campanie imprumutat eroului. In ciuda cultului pentru document si adevar, faptele vor fii si aici interpretate fenomenologic, in sensul demitizarii (de asta data). Cum observa Ov.S.Crohmalniceanu (cinci prozatori in cinci feluri de lectura): "Senzatia de autenticitate rezulta paradoxal, in aceste cazuri, dintr-un procedeu literar, autorul, inventand, ca si alta data, amanunte (psihologice, comportamentale sau vestimentare)". In cele din urma, aceste doua experiente se resorb substantial in experienta unica a scriiturii, a jurnalului, care constituie opera insasi in totalitatea ei. Se intelege ca jurnalul, in acceptia pe care i-o da Camil Petrescu, nu e luat ca simpla conventie literara, ci ca experienta de maxima intensitate intelectuala a eroului-narator. Se explica, intr-un fel, de a sustine Camil Petrescu cu atata incapatanare estetica anticalofila: pentru a face din scris un prilej exceptional de traire autentica.